

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del mitj, num. 29, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 8 rals Cuba y Puerto-Rico, 16 rals Estranger, 18 rals.

VIDA NOVA.

N Cánovas lo comensa ¿quí l'acabarà?
Any nou, vida nova; y si 'n Cánovas
continua será any nou vida vella; y
tant vella que ja casi bé es rovellada.
Y no 's pensin, alló de ser ell, no
més qu'ell y ell sempre, ja se l'hi aca-
ba: d'una bota de vi bó y d'un home
valent no hi ha per gayre; y per més que la bota de
'n Cánovas no siga de vi bó, sino de vi agre, aspre
y trencat, ¡qué volen que 'is digal per mí ja es als
baixos.

¿Y saben en qué 'm fundo?
En que a n'aquesta bota ja l'hi han alsat lo cap,
y en que lo ví que fins are surtia clar y transparent,
ja comensa a enterbolir-se.
Sí senyors: aquell Cánovas tant brillante, que
avants no agafava 'l taco que no fés carambola y
palos, avuy no toca beia, y entre erros y espiñadas
y foradar lo panyo, no hi há vista humana que pu-
ga véure'l funcionar.

De desde que 'l diputat constitucional Sr. Lina-
res Rivas, tirantli la planeta, vá dirli qu'estava en
decadencia, aquest home de Déu, no ha fet res més
de bó.

Jo 'is hi anat enterant de tot lo que ha succehit
fins are.

Primer de tot, aquella manera de agafá 'l som-
brero, á la qual, degudament modificats, se l'hi
poden aplicar aquells versos:

«Caló el chapeo, requirió la espada,
fué orgulloso... y vino la algarada.»

Després, alló de privar la manifestació de agrahi-
ment á Fransa.

Després, alló de posar trabas al enterro del gene-
ral Lagunero.

Y últimament, aquella manera que van tenir los
generals de demostrarli que ab ells no s'hi juga.

Tot aixó ja 'u coneixen; tot aixó ja 'u saben: tot
aixó ja vaig dils'ho la senmana passada.

Are hi ha coses noves, interessants, dignas de co-
neixe's.

Posin una bala al cap de munt de una palanca in-
clinada, y la bala baixará rodolant, ab més forsa,
ab més empena á cada instant.

Coloquin á n' en Cánovas pèl camí de la decaden-
cia, y déixinlo corre.

¿Han vist may un globo?

De primer está plegat, tot arrugat: fa molt poch
bulto. Ningú absolutament diria que alló pot ele-
verse.

Y no obstant lo lligan á una corda pèl cap de

munt: l'hi badan la boca; creman palla mullada,
y 'l globo s'infla, tal com lo fill del mestre d'estu-
di de Málaga, 'l primer cop que ván badarli la boca.
Inflat l'hi trencan la corda, tal com al autor del
manifest del Manzanares, lo dia que l'hi van treure
las trabas.

Sense cordas s'enfila amunt, rápit com una exha-
lació, tal com lo primer ministre de la situació crea-
da á Sagunto.

Un cop á dalt se pert de vista entre 'ls núvols, tal
com lo gefe de las passadas corts, quan exposava
una d'aquellas teorias tant entremeliadas.

Pero tot plegat lo fum s'evapora; 'l globo 's pan-
seix, y una cosa informe comensa á caure, y vá
cayent ab molta rapidés, més pansit cada vegada,
cada vegada més mústich, cada vegada més de-
pressa.

Y aquí tenen á n' en Cánovas actual; ó siga en
Cánovas de la decadencia, cayent mústich, pansit,
sense l'infior de la vanitat, sense 'l fum de palla
mullada, que avants se 'l enduya en l'ayre.

Y are l'hi succeheix, que posa á votació en lo Se-
nat la ley de abolició de l'esclavitud, y tots los se-
nadors cubans l'hi votan en contra. Es á dir: se
tracta de una ley per Cuba, y 's de Cuba l'hi
diuen: «Guárdisela: no la volém.»

Item més: s'atipa d'escriure cartas y d'enviar
recados, per que, del mal al menos, l'hi surti una
votació nutrida, y 's troba ab que son més los sena-
dors que s'abstenen que no 'ls que votan.

Tracta de dur la ley al Congrés, y allá 'ls poch
diputats de Cuba que no han seguit á las minorías,
arrufan lo nás y demostren que farán lo mateix que
'ls senadors.

Encaparrat, disgustat, fora de tino, suspen las
sessions, qu'es com si diguessim, apela al recurs
suprém de tots los que 's veuen perduts, y fuig d'
estudi.

—Deixéume menjar lo gall ab tranquilat: que
cadascú se 'n vaja á casa seva: lo dia 10 de Janer
tornarém á ballar.

Y mentres ell se menja 'l gall, per una part, fins
la sort l'hi es contraria y se l'hi mort l'Ayala, y
per l'altra, en Martinez Campos, que no s'ha po-
gut empassar la trastada que l'hi han fet, desban-
cantlo, per tornarli l'obsequi, 's dona ab lo diable.

Lo diable es en Sagasta.

¿Vostés no saben lo que significa la mort del Aya-
la, president del Congrés?

Significa l'elecció de un nou president; y l'elecció
de un nou president significa una nova perturba-
ció.

¿A quí elegirán? ¿A un húsar? Llavors los artillers
se pronuncian. ¿A un artiller? Llavors los húsars
muntan á caball.

Es que ab la separació de 'n Martinez Campos,
no s'ha dividit solament en dos parts lo partit li-
beral conservador: á la part de 'n Cánovas hi ha di-
visions: hi ha 'ls artillers del mónstruo y 'l húsars
d'Antequera, y com que un embolich may vé tot
sol, preparínse á veure com s'arreglan los artillers
y 'ls húsars; los húsars y 'ls artillers.

Mentres tant en Sagasta y en Martinez Campos
s'entenen.

L'un y l'altre volen pujar; y 's fan esqueneta.
La taula es gran, y tots dos hi cabrán.
¡Arriba! donchs, que 'l 10 de Janer s'acosta.

Una antiga tradició conta que un cop un alt per-
sonatge no podia passar un riu, y vá donarse al dia-
ble, mediant que ab una nit l'hi construhís un
pont.

Lo diable vá convocar á las bruixas, y ab una nit
lo pont quedá llest del tot.

Jo no sé qu'es are aquest alt personatge; pero no
'u duptin, en tot aixó hi corren las bruixas.

Vinga donchs lo pont, que aixó es lo que 's ne-
cessita, encare que no siga 'l pont de Alcolea, y
quan lo pont siga fet no será tant difícil passar lo
riu, com sembla.

Y una vegada passat lo riu, hi haurá molt camí
per corre, y haventhi molt camí per corre..... vaja
hi arribarém.

De manera que acabo com hi comensat: Any
nou, vida nova.

En Cánovas lo comensa ¿quí l'acabarà?

P. K.

AUTÓGRAFOS.

Continuém donant lo que haurian escrit en lo
número del Paris-Murcia las notabilitats de Bar-
celona, si las haguéssin consultadas:

«Proteccion á las clases productoras; proteccion
á las clases consumidoras; yo me lo guiso; yo me
lo como...»

J. PALOMO.

La primera condicion de un crítico literario es
tener un buen olfato. El mérito de un libro no se
aquilata leyéndolo, sino oliéndolo: ¡Blen hayan las
obras que huelen á tomillo y romero! ¡Blen hayan
los que huelen á jazmín y violeta! ¡Cuidado con las
que despiden el acre olor del jaramago y de la
ruda!

F. MIQUEL Y BADIA.

—«Yo soy diputado—mi cargo no cedo—Yo
obtuve los votos—no cedo en mi empeño.»—«Vo-
taronme en Gracia—los vivos, los muertos...»—«En
Horta los votos—entrambos me dieron...» Y en es-
tas disputas—llegaron los perros.

R. PUIG Y VALLS Y J. NADAL.

Jo aspiró á ser alcalde de Barcelona. Y aixís com
avants tenia un municipal prop de la tranvía de
Sarriá que m'aguantava 'l barret, llavors n'hi tin-
dré dos: un pèl barret y un altre per la vara.

J. PUJOL FERNANDEZ.

En política soch amic del govern; en economia

l'hi faig la guerra. May m'han agradat los trajes de un sol color: pantalons clars y livita fosca vesteix molt. Com a home públic y com a industrial, ja 'u saben: jo soch l'Aguila.

P. BOSCH Y LABRÓS.

«Contra Taulins luche; notarios atropellé—y al fin electo salté—y en todas partes de, e—recuerdo triste de mí.»

NO SÉ CUANTOS VALENTÍ.

«La marina nacional! Oh! La marina nacional! Mirad! Falta de protección se consume en nuestros puertos! Y sin embargo yo no confiaré nunca las máquinas de mis vapores, sino a maquinistas extranjeros!»

FEDERICO NICOLAU.

Lo nombrament de un apotecari per rector de una Universitat, sempre té una ventajeta. ¿Necessitan un pegat? Aquí 'l tenen.

JULIAN CASAÑA.

ELEGÍAS del día 31 de Deseembre. Copiats del Diluvio.

«Tributáronse al cadáver del general Zabala los honores de Capitan general muerto en plaza con mando en jefe.

«Los funerales del general Prim han estado concurridísimos.

«Al entrar los reyes en palacio, á las cinco y media de la tarde, un muchacho les ha disparado dos pistoletazos.

«El Sr. Ayala ha fallecido á las 3 y 20 minutos de esta tarde.

«Han fallecido el diputado Sr. Villarias, el brigadier Trelles y el hermano del Sr. Ruiz Zorrilla, don Guillermo.

«Ha sido denunciado el Tribuno; y el Independiente ha sido condenado á treinta días de suspensión.

«Han sido ejecutados los reos de Ateca.»

No sembla sino que alany, 1879 lo dia dels morts vá trasladarse al 31 de Deseembre.

A Mahó 'l clero vá negar terra sagrada á un liberal que havia mort rebent los sacraments, no més que por que en vida un dia que 'l rector vá demanar-li una limosna per comprar una campana, ell vá estimarse més donar la caritat als pobres.

Mal si no 's compra la campana y mal si 's compra y 's lleix, la de Gracia, s'enten.

¡Quin clero més rapataní!

No hi ha remey, en Cánovas no pot sentir tocar la Marsellesa.

Un periódich de París aquest dia 's queixava de que 'l monstreu no volgués pagar á las músicas militars espanyolas que van pendre part en las festas del hipódromo, fundantse á que en aquesta festa vá tocar 'hi la Marsellesa.

¿Té por en Cánovas de que la Marsellesa giri 'l cervell dels espanyols?

Llavors, diu lo periódich francès, seguint aquest criteri, nosaltres hauríem de condemnar que s'hagués alsat en l'hipódromo la torre de la Giralda, que també pot girarnos lo cervell y feros envejar las instituciones d'Espanya.

¿Han vist res més ridícul?

Una noticia:

A últims d'any van trobar á Fransa que havien estolviat 150 milions de francs, sobre lo que havien pressupostat.

Aquestas noticias son las que en Cánovas hauria de evitar que circulessin per moderar desitjos ilegals.

O quan menos hauria de fer una cosa: que si allá estolvien 150 milions, aquí n'estolviessin 151.

Jo no hi vist res com los nihilistas.

Temps endarrera estalla una mina á l'objecte de fer volar lo tren en que anava l'emperador.

Y un de aquests dias l'emperador, dintre del seu quarto, vá trobarse una carta que l'hi advertia que encare que s'hagués escapat de cinch atentats, se guardés del sisé.

¿Quí vá portar-li la carta?

Mirén qu' en aquella terra no 's pot fiar de ningú, perque aixó de la carta, per forza ha de ser algú de la casa.

Si jo fos emperador de Russia, aviat ho tindria arreglat: ó bé enviava desterrats á la Siberia á tots los russos, ó me n'hi anava jo y 'm proclamava emperador de aquellas terras.

Dos anys endarrera, vá inaugurarse 'l curs del Ateneo Barcelonés, y 'l president de llavors vá llemar cárrechs tremendos contra la democrácia.

Aquest any s'ha inaugurat lo curs del Ateneo Barcelonés, y 'l seu president actual, lo jove lletat D. Joan Sol y Ortega, en un extens y magnífich discurs, ha fet l'apologia de la democrácia.

Ab dos anys lo de dalt se 'n ha anat á baix, y á la casa hi ha hagut funció de desagris.

Desenganyinse: quan hi ha acert y constancia, ab molt poch temps se adelanta moltíssim.

A Valencia temps endarrera van tenir l'idea de erigir un monumet á la Puríssima Concepció, dalt de la torre del Miquelet.

Van reunir-se fendas; y are resulta que 'ls fondos s'han evaporat.

Y era natural: lo Miquelet es un campanar massa alt perque no se 'n anessin pels núvols los projectes y 'ls quartos.

A Ateca (Aragó) hi havia dos reos condemnats á mort.

Ab motiu de la solemnitat de aquets dias, vá demanarse l'indult de aquets infelissos, y vá negarse; l'únich que se 'ls hi concedí, sempre atenen la solemnitat de aquets dias, es un aplassament de l'execució fins á fi d'any.

Així es lo mon: los uns celebren la solemnitat de aquets dias menjant gall, y 'ls altres veyent com se 'ls allarga l'agonia.

Los pajesos tenen per patró á Sant Isidro; los hortolans á Sant Nin y Sant Non; los argenters á Sant Eloy; los mestres de casas á Sant Antoni de Pádua; 'ls tráginers á Sant Antoni Abat; los notaris á Sant Joan Evangelista, etc. etc. etc.

¿Quí es lo patró dels sombrerers?

Haurán d'esperar que 'n Cánovas 's mori, y podrán elegir á Sant Cánovas.

Ab la acció que vá fer barret en má, 'l dia 10 de Deseembre, s'ha conquistat una capella.

Lo general Primo de Rivera en lo Senat:

«Jo no m'hi pronunciat may; jo no tinch cap ascens, cap grau, res per cap pronunciamet.»

En Sagasta en las Córts de 1876:

«Veig que m'está interrompent lo general Primo de Rivera á quí vaig tenir lo gust de coneixe de comandant en lo Pont de Alcolea.»

Las Córts están de vacaciones, y las vacaciones solen ser fecundas.

Las vacaciones per causa de la boda, van ser lo prólech de la tragedia en la qual vá sucumbir 'l general Martinez Campos.

¿Qué serán las vacaciones del gall de Nadal?

Sr. Cánovas, pòsis la barba en remull, que 'l meu mestre de llití já 'u deya: «Post festum festum.»

A l'hora en que escrich las batalladas rebo la noticia del nou atentat frustrat contra la persona del Rey.

Aquí hem de reproduhir lo que deyam quan lo del Oliva Moncusí; lo que varem dir quan lo de 'n Passanante; lo que hem dit fá poch, ab motiu de la tentativa dels nihilistas, contra l'emperador de Russia:

«Tota emboscada d'aquest género es un crim, y 'l crim trobará sempre en nosaltres l'anatema, dirigeixis contra quí 's dirigeixi; cométil qui 'l cometi.»

A última hora, trobarán los detalls que fins are han arribat.

Se tracta de celebrar lo milenari de l'intenció de la Verge de Montserrat.

Per supòsto, que la cosa será de color de neo.

Jo 'm proposo celebrar lo centenari de la intenció del para-rayos.

Y aquesta si que será de color liberal.

1879 y 1880

DIALECH.

—Ets aquí? Ja t'esperava.
—¿Qué t'ha anat molt malament?
—Si m'hi anat! Horriblement...
si sembla que 'l mon s'acaba.
No més se sent suspirar,
crits, ays, súplicas, gémecs,

pochs par'nostres, molts renechs...

vaja no 's pot aguantar.

Si arribas á tardar més,

crech que feya un disbarat.

—Mosca! Estich miij espantat!

—Si noy; t'ho dich tal com es.

Te n'has de veure un embull;

la terra fa lo que vol,

la lluna 's burla del sol,

la gent no hi ven de cap ull;

l'un empeny, l'altre 's baralla,

tot entratx, bombo y trampa;

qui es ben tunc se la campá;

qui es massa bon Jan badalla.

—Ay, ay, ay, quin tripijoch...

no se pas com ho fare;

d'gambó tú. — Jo no 'u sé.

—Tú no 'u sabs? Donchs jo tampoch.

¿Com se traba ara la Espanya?

—Nubeta de petà pel,

á punt d'anarse 'n al cel

y seca com una canya.

—¿Qué no te rals? — ¡Ca, ni blanca!

—Y aixó no la desespera?

—Oh! Está esperant... — Be, ¿que en ara?

—Noy, á subé á Salamanca.

Espera 'l que 'l hi convé

Ella així no pot marxá,

sense llum, ni vi, ni pa...

—Si que 'm sembla que riurét

—Oh! Ja 'n vurarás d'emboichs:

cada dia tindrás sustos,

cada dia nous disgustos,

cada moment més fatichs.

Veurás aucells de rapinya

volent sempre y fent estragos;

veurás sovint ploure p-gos

y hasta potsé alguna pinya.

A cada punt ¡pataplom!

veurás un que cau de nassos

y ningú 'l hi allarga 'ls brassos...

Noy has d'aná ab peus de plom,

ulls alerta y poca nyonya.

—¿Així marxá Espanya? — Així.

—Donchs ¿que hi ha en aquest país?

—Miseria y poca vergonya.

Al que diu veritats se 'l penja;

qui sab enredaria cobra;

qui viu treballant, es pobre,

qui no treballa gens, menja.

Sempre aquí caus, alà topas,

lo poble p-ga y recorra,

aguantant los cops de porra...

y qui té pa sech fa sopas.

—¿Si qu'estich ben arreglat!

—¡Ay pobr' any! ¡ja 't compedeix!

Ja t'asseguro que 't deixo

un feix ben embolicat.

—Tres cents xeixanta sis dias...

que tardarán á passar!

—Fill, paciencia y barajar

no tot han de sé alegrías.

—Jo crech que 'm treurán de test.

—De fieso, anant á aquest pas.

—Ditxós tú que ja te 'n vas!

—Gracias á Den qu'estich llesit

C. GUMA.

RESERVACIÓ de un curiós.

«En los números del Paris-Murcia, 'ns diu, las rúbricas de 'n Cánovas y de 'n Martínez Campos son idénticas.

«Además: la del general mirat lo número contra claror, parteix completament de dalt á baix l'autógrafo de 'n Cánovas.»

¿Qué vol dir aixó?

Mirintho per l'altra cara hi trobarán que l'autógrafo de 'n Cánovas parteix de través la rúbrica del general.

O molt m'enganyo, ó aixó vol dir que aquests dos personatjes han nascut per partirse mútuament.

Aquest dia duyan un pillet á ca la ciutat. Era ja molt entrant á la casa, y un municipal vá dirli:

—Hola, ya hi volvemos á ser?

Lo granuja, sense inmutarse:

—Home, bé havia de venir á donarlos las bonas festas!

Una afirmació de un periódich ministerial, el Cronista.

[illegible]

LAS DARRERIAS DEL ANY.

Ni quito ni pongo rey; pero deixo las cosas tal com estavan.